

สารบัญ

สารคดีสั้นโทรทัศน์ 2 นาที “น้ำบาดาล....ต้านภัยแล้ง”

ตอน 1	เรื่อง “วิกฤติขาดแคลนน้ำ”	1
ตอน 2	เรื่อง “กรมทรัพยากรน้ำบาดาล”	2
ตอน 3	เรื่อง “คุณประโยชน์น้ำบาดาล”	3
ตอน 4	เรื่อง “บทบาทน้ำบาดาล”	4
ตอน 5	เรื่อง “บาดาลแก้ววิกฤติภัยแล้ง”	5
ตอน 6	เรื่อง “บาดาลต้านภัยแล้งภาคตะวันออก”	6
ตอน 7	เรื่อง “ไขข้อข้องใจการเจาะบ่อบาดาล ตอน 1”	7
ตอน 8	เรื่อง “ไขข้อข้องใจการเจาะบ่อบาดาล ตอน 2”	8
ตอน 9	เรื่อง “การอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาล”	9
ตอน 10	เรื่อง “แผนงานอนาคตของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล”	10

สารคดีวิทยุ 2 นาที

ตอนที่ 1	บทบาทของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในการแก้ไขสถานการณ์ภัยแล้งภาคตะวันออก	11
ตอนที่ 2	ผลการดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล ในการแก้ไขวิกฤติขาดแคลนน้ำภาคตะวันออก	12
ตอนที่ 3	หน้าที่มีอยู่มากมาย ความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล	13
ตอนที่ 4	การเจาะน้ำบาดาลทำให้แผ่นดินทรุดจริงหรือ?	14
ตอนที่ 5	การเจาะน้ำบาดาลจะทำให้น้ำผิวดินแห้งไหม?	15
ตอนที่ 6	การเจาะน้ำบาดาลจะทำให้น้ำใต้ดินหมดไปหรือเปล่า?	16
ตอนที่ 7	การเจาะน้ำบาดาลจะทำให้น้ำทะเลแทรกซึมเข้ามาหรือไม่?	17
ตอนที่ 8	ภาพรวมทรัพยากรน้ำบาดาลทั้งประเทศ	18
ตอนที่ 9	ทำไมทรัพยากรน้ำบาดาลจึงมีความสำคัญ?	19
ตอนที่ 10	ความแตกต่างจากน้ำผิวดินและความปลดภัย	20
ตอนที่ 11	การนำน้ำบาดาลมาใช้ประโยชน์	21
ตอนที่ 12	จะติดต่อขอใช้น้ำบาดาลอย่างไร?	22
ตอนที่ 13	บทบาทของทรัพยากรน้ำบาดาลต่อการพัฒนาประเทศไทย	23

ตอนที่ 14	วิธีการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาล	24
ตอนที่ 15	การใช้น้ำบาดาลอย่างรู้คุณค่า	25
ตอนที่ 16	การเจาะน้ำบาดาลทำให้แผ่นดินทรุดจริงหรือ? (ออกอากาศช้า)	26
ตอนที่ 17	การเจาะน้ำบาดาลจะทำให้น้ำผิวดินแห้งไหม? (ออกอากาศช้า)	27
ตอนที่ 18	การเจาะน้ำบาดาลจะทำให้น้ำทะเลแทรกซึมเข้ามาหรือไม่? (ออกอากาศช้า)	28
ตอนที่ 19	ความแตกต่างจากน้ำผิวดินและความปลดภัย	29
ตอนที่ 20	หน้าที่มอบหมาย ความรับผิดชอบของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล (ออกอากาศช้า)	30

รายการสัมภาษณ์ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

- รายการ “หมุนตามวัน”
ช่วง “น้ำบาดาลแก้ภัยแล้งภาคตะวันออก”
นายณัฐรุณิ อยู่สมบูรณ์
รักษาการอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล 31
- รายการ “บอกข่าวเล่าขาน”
ช่วง “สนทนนาน้ำรู้เรื่องน้ำบาดาล”
นางสาวสมศิด บัวเพ็ง
รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบาดาล 35
- รายการ “บอกข่าวเล่าขาน”
ช่วง “สนทนนาน้ำรู้เรื่องน้ำบาดาล”
นายบุญรอด ภูชนกุล
หัวหน้าฝ่ายผลิต การประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดระยอง 41
- รายการ “บอกข่าวเล่าขาน”
ช่วง “สนทนนาน้ำรู้เรื่องน้ำบาดาล”
นายประโยชน์ พิมพ์เดช
ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่ บริษัท ทีพีโอ จำกัด (มหาชน) 48
- รายการ “บอกข่าวเล่าขาน”
ตอน “การใช้น้ำบาดาลส่งผลให้แผ่นดินทรุดใน กทม.
และเปริมนทลหรือไม่”
นายปานเชติ กลวานิชย์
หัวหน้าคณะทำงานด้านทรัพยากรน้ำของบริษัท เมททริก แอลโซชิเอทส์ จำกัด 56

> รายการ “บอกรู้ว่าเล่าขาน”	
ตอน “บทบาทน้ำบ้าดาลในอนาคต”	
รศ.ดร.สุจิริต คุณยนกุลวงศ์	
รองคณบดีฝ่ายกิจการพิเศษ ภาควิชาชีวกรรมแพทย์แผนไทย	
คณะวิชวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	61
> รายการ “หมุนตามวัน”	
ตอน “บทบาทกรมทรัพยากรน้ำบ้าดาลในโครงการ “น้ำกินน้ำใช้ทั่วไทย”	
นายสุพจน์ เจมสวัสดิพงษ์	
ผู้ตรวจราชการกรมทรัพยากรน้ำบ้าดาล	
	67
> รายการ “หมุนตามวัน”	
ตอน “ปัญหาลุมยุบบริเวณที่จะบ่อน้ำบ้าดาลในพื้นที่จังหวัดกรุงปี”	
นางสาวสมคิด บัวเพ็ง	
รองอธิบดีกรมทรัพยากรน้ำบ้าดาล	
	71
 บทความชุด “น้ำบ้าดาลภัยแล้ง”	
> การดำเนินงานของกรมทรัพยากรน้ำบ้าดาลภัยสถานการณ์ภัยแล้งภาคตะวันออก	75
> การเจาะน้ำบ้าดาลทำให้แผ่นดินทรุดจริงหรือ?	76
> น้ำบ้าดาลมีส่วนช่วยในการพัฒนาประเทศอย่างไร?	77
> เรานำน้ำบ้าดาลมาใช้ประโยชน์อย่างไร?	78
> การใช้น้ำบ้าดาลอย่างรู้ค่าและการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบ้าดาล	79

คำนำ

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจหลักในการจัดทำแหล่งน้ำบาดาลสำหรับประชาชน เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค เกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม และมีเป้าหมายที่จะพัฒนาน้ำบาดาลมาใช้อย่างยั่งยืน คือ ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

จากสถานการณ์วิกฤตน้ำภาคตะวันออกในช่วงปี 2548 ที่ผ่านมา กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้รับมอบหมายให้จัดทำน้ำบาดาลเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชาชนและโรงงานในพื้นที่อุตสาหกรรมภาคตะวันออก มีการระดมกำลังเจ้าหน้าที่ เครื่องมือเครื่องจักร และอุปกรณ์เจาะบ่อน้ำบาดาลจากหน่วยงานต่างๆ ทั่วประเทศ เริ่มดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 และสามารถปิดโครงการได้อย่างสมบูรณ์เกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2548 ซึ่งตลอดระยะเวลาดำเนินการ กรมทรัพยากรน้ำบาดาลได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่กิจกรรมดังกล่าวให้ประชาชนได้รู้จัก รับทราบ และเข้าใจในภารกิจอย่างแท้จริง ผ่านทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ (สารคดีสั้น) สื่อวิทยุกระจายเสียง (สารคดีสั้น และสัมภาษณ์) และสื่อหนังสือพิมพ์ (บทความ) โดยข้อมูลทั้งหมดได้รวบรวมไว้ในหนังสือฉบับนี้อย่างครบถ้วนแล้ว

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ท้ายอภิเนียมงานการ

จาก
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

BSTI DEPT. OF SCIENCE SERVICE
สำนักอนุสุดา กรมวิทยาศาสตร์บริการ

1110004621